లోహియా సోషలిస్టుపార్టీలో ఏంజరుగుతున్నది?

నిరంకుశ, నియమరాహిత్య ధోరణులవల్ల తీవ్ర సంక్షోభం

సోషలిస్టుపార్టీ సంస్థాపకుడు డాక్టర్ లోహియా కొంతకాలం క్రితం ఇలా అన్నాడు: "ఈ రాజకీయ స్వయాహారంలో నేను 25 ఏండ్లున్నాను. రాజకీయాలలో X కీలక ఈ కాలమంతా సరియైనదేనా అని ఆశ్చర్యపోయే క్షణాలు అప్పుడప్పుడూ నా జీవితంలో వున్నాయి."

ఇలాంటి క్షణాలున్నట్లు, డాక్టర్ లోహియా బహిరంగంగా ఇది మొదటి సారి కాదు. ఇలాంటి నిష్పృహ వాక్యాలను లోహియా అప్పుడప్పుడు పలుకుతూనే వున్నాడు. ముఖ్యంగా జవహర్ ఎన్నికలనుండి తరచు అలాంటివి రాశాడు. జనితమైన ఆలోచనల్ని బయటపెడుతున్నాడు.

ఉత్తర ప్రదేశ్‌లో పార్లమెంటరీ నియోజకవర్గానికి నిలిచి గత ఎన్నికలలో లోహియా ఓడిపోవడమే కాదు. "ఏడేండ్లలో అధికారానికి ప్రాప్తమ్ అనే అవకాశమూ దాదాపు నాశనమైనట్లు అయ్యాయి. ఆ ఎన్నికల్లో డాక్టరు లోహియాకే గాక, ఒక్క పూటతో త్వరలో అధికారానికి రాగలదనే ఆశాభావం తలకెక్కింపబడిన సోషలిస్టుపార్టీ అనుయాయులకు కూడా ఎన్నికల ఫలితాలు పెద్ద దెబ్బకొట్టాయి.

బహిరంగంగా ఒప్పుకోకపోయినా, తాము చాలా బలహీనంగా ఉన్నామనే విషయాన్ని వారు గుర్తించారు. ప్రజా సోషలిస్టుపార్టీలో విడిపోయిన తర్వాత ఎంతో తీవ్ర మూర్ఖ పద్ధతితోనే, ఆటుపోటులు తెలియక ఉండే పట్టుదలతోనూ, కొత్తపార్టీని సంస్థాపించారు. కాని ఆ ఉత్సాహం శాస్త్రి పన్నగిలింది. అటు మూడోపక్షం అయిన ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీలో తిరిగి చేరాలనే ధోరణి తలెత్తింది. రెండు పార్టీలు కలిసేందుకు సంప్రతింపులు కొనసాగించాలనూ దారులువచ్చాయి.

ఎన్నికల ఫలితాలవల్ల కమ్యూనిస్టుపార్టీబలం పెరుగుతోందని ప్రత్యేకించి మరియొక ఇదికూడా ఆ రెండు పార్టీల నాయకత్వాన్ని గాభరాపెట్టింది అందుకని సంప్రతింపులు కొనసాగించాలనే భావాన్ని సమర్థించేందుకు ఉద్యమం తీవ్రరూపం ధరించాయి.

బహిరంగ తిరుగుబాటు

ఇంతవరకు డాక్టర్ లోహియా వారికి ఎదురులేని నాయకుడు. సోషలిస్టుపార్టీ నాయకులు, సభ్యులూ వారి లో వారు పోట్లాడుకొన్నారు. ద్రోహులేవారనికూడా ఒకరి నొకరు నిందించుకొన్నారు. కాని ఎవరూ కూడా లోహియాపై ప్రేలెత్తి చూపడానికి ఇదివరలో సాహసించలేదు.

కాని పరిస్థితి ఇప్పుడలా కాదు. మధ్యవర్గం నాయకత్వంలో చాలా భాగమూ, పార్టీలోని మేధావులూ, తమ నాయకునిపై బహిరంగంగా తిరుగుబాటు చేశారు.

ఉత్తరప్రదేశ్‌లో శ్రీ గోపాల్ నారాయణసాక్సేనా, శ్రీ రాజ్ నారాయణసింగ్ (ఈయన యు. పి. అసెంబ్లీ సోషలిస్టుపార్టీ నాయకుడు 'ద్రోహం' చేశాడని మొదట డాక్టర్ లోహియా ఈయన్ని నిందించాడు. కాని సింగ్ వ్యక్తిగతంగా క్షమాపణ చెప్పుకున్నందువల్ల సమాధానపడ్డాడు.) - వీరిద్దరినీ మినహాయించి తక్కినవారందరూ, శ్రీ రామచంద్రకుర్లా, శ్రీ రామసహాయ్ త్రిపాఠీ, చంద్రభాసింగ్ కరణేశ్, (రాష్ట్ర అర్థసెక్రటరీ) బియల్ మిశ్రా, (కాన్పూరు జిల్లా నాయకుడు) కవిసం అరడజనుకుపైగా నాయకులు, డాక్టర్ లోహియాకు వ్యతిరేకంగా బయటపడ్డారు. ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీలో సంలీనం కావాలనే కోర్కెను — ఒక్కొక్కరు ఒకో అంశంపై నొక్కివక్కాణించారు —బలపర్చారు.

అనుచరులలో కూడా చీలిక వచ్చింది. పార్టీ రెండు పోరాట శిబిరాలుగా మారింది. ఉన్నావోవద్ద జరిగిన ఉత్తర ప్రదేశ్, గుజరాత్ మహాసభలు (1958 ఏప్రియల్‌లో) సంఘటనకు కూడా తలపడ్డారు.

తాను మూడించిన కార్యవర్గ సభ్యులకు ప్రతిగా మరొక జాబితా సూచించడం, బహిరంగంగా తనను ఇలా ఎదుర్కొనడం, డాక్టర్ లోహియా సోషలిస్టుపార్టీ జీవితంలో ఇదే మొదటిసారేమో ఒకానొక దశలో ప్రతిపక్షం సూచించిన జాబితా నెగ్గేపరిస్థితి ఏర్పడింది. ఎన్నికల మధ్యలో కార్యక్రమాన్ని ఆపి, డాక్టర్ లోహియా ప్రతినిధుల సమావేశం కుదుర్చుకుని సంధులపేరు ఉపన్యసించాడు. ఇలా వ్యవహరించడం ఆయన అనుచరులకు కొంత మెజారిటీతో ఎన్నుకోబడ్డారు.

వింధ్యవింధ్యాలకు దక్షిణాన బలమైన సోషలిస్టుపార్టీశాఖ ఆంధ్రదేశ్. లోక్‌సభలో సోషలిస్టు పార్టీ నాయకుడైన పి. వి. జి. రాజు దీనికి కూడా నాయకుడు. అతని నాయకత్వాన కొద్దిరోజుల క్రితం ఆంధ్ర పార్టీ లోహియాను, అతని పద్ధతులను, సిద్ధాంతాలను వ్యతిరేకంగా ఒక్కుమ్మడిని తీర్మానించింది.

సంలీనీకరణకు మద్దతు

1958 మార్చి నెల చివరలో జరిగిన మధ్యప్రదేశ్ సోషలిస్టుపార్టీ మహాసభలో శ్రీ రాజు "పార్టీని పరిపక్వంలో డాక్టర్ లోహియా దాదాపు అవలంబించిన నిరంకుశ వైఖరిని ఖండించాడు. సోషలిస్టు పార్టీ నాయకత్వం చిట్టచివరికి మెట్టుకు క్రుంగిందన్నాడు. డాక్టర్ లోహియా నిర్విచక్షణగా సాగించిన సత్యాగ్రహ ఉద్యమాలు పార్టీలో నిస్పృహను సృష్టించాయని అన్నాడు." (టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా, మార్చి 31)

ప్రజా సోషలిస్టు పార్టీతో సంలీనం కావాలనే వాదనను శ్రీ రాజు బలపరచాడు "సత్యంలో మనమంతా ఒక సుఖవంతమైన కుటుంబీకులం. తిరిగి ఆ బంధుత్వాన్ని నెలకొల్పుదాం. రెండు పార్టీల అనుచరులూ ఒకే రకమైన సమస్యలను ఎదుర్కొంటున్నారు నేడు మనం తిరిగి ఏకమౌదాం."

మధ్యప్రదేశ్ సోషలిస్టు పార్టీ, డాక్టర్ లోహియా రాజకీయాలకు వ్యతిరేకంగా అధిక సంఖ్యాకులతో తీర్మానించింది. మధ్యప్రదేశ్ అసెంబ్లీ పార్టీకి కూడ సభ్యుడు శ్రీ గదేశ్‌శోషిని ఎన్నుకోడానికి డాక్టర్ లోహియా తీవ్ర వ్యతిరేకి కాని అతని సలహాను త్రోసిపుచ్చి, శ్రీ శోషిని తమ నాయకునిగా అసెంబ్లీ పార్టీ ఎన్నుకొంది

చిన్న చిన్న పార్టీలైన కర్ణాటక, తమిళనాడ్ పార్టీలలో ఈ విషయమై విభిన్నాభిప్రాయాలున్నాయి. వాటి నాయకులు ముల్కా గోవిందరెడ్డి, ఆంతోనీ పిళ్ళై (తమిళనాడు సోషలిస్టుపార్టీ అధ్యక్షులు) డాక్టర్ లోహియా విధానాలను, పద్ధతులను వ్యతిరేకించారు.

చుక్కానిలేని ఓడ

నాయకత్వాన్ని నిర్మించినందుకు గాను ఢిల్లీ సోషలిస్టుపార్టీ శాఖను దాదాపు ప్రధాన సంస్థనుండి వేరు చేశారు. ఇదిగాక ఇలా మరికొన్ని చోట్లకూడా ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు సోషలిస్టుపార్టీ కేరళ రెండు కార్యాలయాలు, రెండుజట్లు కార్యవర్గసభ్యులూ కల ఘటనలు లేకపోలేదు.

ఇతరవరకూ హైదరాబాద్‌నుండి ఒక ఇంగ్లీషు మాసపత్రిక "మాస్ లైండ్" అని నడపబడుతూంది. అది డాక్టర్ లోహియా వాణి అనవచ్చు కాని అది కూడా మారిపోయింది. ఒకానొక సమస్యపైన ఉత్తర ప్రదేశ్ కైళ్ళ మంత్రికి డాక్టర్ లోహియా వ్రాసిన బహిరంగ లేఖను ఈ పత్రిక ప్రచురించలేదు. అందుకని ఆ పత్రిక ముఖ్య సంపాదకులను మార్చారని ఒక్క దెబ్బ ఆయన బద్దలు చేశాడు.

అసంతృప్తి తీవ్రంగా వ్యాపించింది. మొదటిలో ఉన్న సమర్థత్వానికి బదులుగా దీర్ఘాలోచన, రాజన్న విధిస్తు గురించి అతనిగా ఆలోచించడం మొదలైనవి తలలెత్తాయి. సోషలిస్టుపార్టీ దాదాపు చుక్కానిలేని ఓడ అయిపోయింది

ఈ పరిస్థితుల ప్రభావం పార్టీ సభ్యత్వంపైన కూడా పడింది 1956 - 57 లో 3,85,668 ఉన్న సభ్యత్వం 1957-58 లలో 1,09,2486 అంటే మూడవవంతుకు పడిపోయింది 1958 ఏప్రిల్ నెల చివరలో షేర్‌ఘాటీ (బీహార్)లో జరిగిన సోషలిస్టు పార్టీ మహాసభలో, ఈ సభ్యత్వం గురించి నిజమైనదేనా అని ప్రశ్నించారు. లోహియా మూలాకు వ్యతిరేకులయినవారు బాహాటంగా, ఈ సభ్యత్వంలో 100 కి 40 పార్టీ అబద్ధమని ఆరోపించారు. ఈ మహాసభలో తమ అనుచరులతో నింపడానికై సభ్యత్వాన్ని విపరీతంగా పెంచారన్నారు.

ప్రజాసంస్థలలో ఉన్న కాస్త కార్యక్రమం నిలిచిపోయింది. 1957 లో సోషలిస్టుపార్టీకి చెందిన కిసాన్ పంచాయితీలో 330 మంది మాత్రమే సభ్యులున్నారు. దాని మజదూర్ యూనియన్‌లో మొత్తం సభ్యుల సంఖ్య 8556 మాత్రమే.

ఇంగ్లీషుపత్రికలన్నీ బహుబలంగా మారిపోయిన ప్రారంభించబడిన హిందీ వారపత్రిక "జాన్‌సభా" చందాదారుల సంఖ్య కేవలం 1048 మాత్రమే.

ఇదంతా డాక్టర్ లోహియాలో నిస్పృహను కల్గించి, తీవ్రవాదీయ దీనిపరం వ్యక్తం కానిదేనా అని ప్రశ్నించుకునే స్థితికి తెచ్చింది.

కాని డాక్టర్ లోహియా ఇప్పటికే రెండు పార్టీలను మార్చాడు. మళ్ళీ మరొకసారి పార్టీని వదిలేశాడు అంటే తేలికగాదు. సోషలిస్టుపార్టీని వదలి మరో పార్టీ ఏర్పరచాలనీ, ఆ పార్టీ తనయెడల ఎక్కువ మర్యాద చూపేదిగాను, ఎక్కువ "నిమ్నమం"గాను, "స్వయం అధికారానికి రావాలనే కోర్కెతో మలినం" కాకుండాను ఉండాలని లోహియా భావించాడు. అవసరమైతే ఆ పార్టీ తన స్వాతంత్రతులైన, "అధికారంలోనుండ సంబంధ సంవత్సరాలైనా జేయియుండే" పార్టీగా ఉండాలని భావించాడు.

కాని ఇదంతా ఏమంత తేలికైన పనికాదు. కాత్కాలికంగా వచ్చిన నిస్పృహను ఆయన అతిక్రమించి, తన ప్రతిపక్షులను, విరుద్ధులను దెబ్బతీయ సాగాడు.

వారిని ద్రోహులనీ, నమ్మకద్రోహులనీ నిందించాడు. విదేశాలలో జల్సా తిరగడానికి తమ సహచరులను వదలి పోయారు అని కొందరిని నిందించాడు దానికి కొంత ఆధారం లేకపోలేదు. కాని ఆ పెద్ద మనుష్యులు కూడా అదే నేరాన్ని లోహియాపై ఆరోపించారు. మైసూరులో కాగోడు సత్యాగ్రహం జరుగుతున్న రోజులలో తన సహచరులను వదలి లోహియా అమెరికా వెళ్లాడని వారు జ్ఞాపకం చేశారు.

ఇంతేకాదు ఆలోచన పరులైన మేధావులే పార్టీలో ఈ ఇబ్బందికంతా కారణం అనుకొని, వారిపై దండెత్తాడు. వారిని నమ్మకూడదన్నాడు లోహియా

పార్టీలోని మేధావులలో చాలమంది బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ కులాలకు చెందిన ఉండటంవల్ల వారిపైన యుద్ధం ప్రకటించాడు. రైతులు, కార్మికులలోనూ, స్థానిక కార్యకర్తల బలగాలలోనూ "జంధ్యాల" వారిని (జంధ్యం వేసుకునే బ్రాహ్మణ క్షత్రియులను) తిట్టిపోశాడు పార్టీ కమిటీలలో కులప్రాతినిధ్యం ఉండాలని అన్నాడు

అతని ప్రతిక్షేపయోగ్య షేర్‌ఘాటీ మహాసభలో పంచిపెట్టిన ఒక కరపత్రంలో ఇలా అన్నాడు:

"హరిజనులకు, ముస్లిములకు, వెనుకబడ్డ తరగతులవారికి, స్త్రీలకు, (పార్టీలో) ప్రత్యేక పౌరహక్కులు ఇవ్వాలని కోరడంతో, శ్రీ రామమనోహర లోహియా, అపార లాభాలుగల రాజకీయం గారుగనిని కనిపెట్టానని భావించుతున్నాడు. సోషలిస్టుపార్టీ నిర్మాణంలో అలాంటి పెద్దమనుషుల్ని ఎవరైనా ఇష్టపడరని భావించడం చాలా కష్టం.. ముస్లిములలోని, హరిజనులలోని, వెనుకబడ్డ తరగతులలోని సోషలిస్టు భావాల యెడ విశ్వాసమున్న సోషలిస్టు ఎవరూకూడా, పార్టీ నిర్మాణంలో ప్రత్యేకంగా తన కూటానికి చెందిన సభ్యులకు అధిక సౌకర్యం ఇవ్వకలడని కోరరు.

లోహియాకు విరుద్ధ-గా సాక్ష్యం

"ఈ దుష్టయాత్రాన్ని లోహియా ప్రచారంచేసిన ఫలితం అప్పుడే సోషలిస్టుపార్టీలో, ముఖ్యంగా ఉత్తర ప్రదేశ్‌లో కన్పించుతోంది.

"పార్టీ అనుచరులలో కులతత్వం బాహాటంగా, నగ్నరూపంలో ప్రబలింది. ఈ కులతత్వవాదుల ముఖాలపైన ఏ మాత్రం సిగ్గు చిహ్నాలుకలేవు.

"తమ పార్టీ ముఖ్యనాయకుడు భావ్యీకరించి అనుమతించిన యాత్రాలపేట ఉద్యోగాల కోసం కొట్లాట, చిన్నచిన్న పౌరహక్కుల కోసం పెరుగు లాటి కొనసాగించుతున్నారు."

ఇంతా తనను అనుసరించుకున్న మేధావులముందు తన చర్యలను సమర్థించుకోనేందుకు కాను, పదవుల, అధికారాల విషయంలో ఒక కొత్త 'సిద్ధాంతాన్ని' సృష్టించాడు లోహియా. పార్టీలోని పదవులన్నీ నిరక్షరాస్యులకు, వెనుకబడ్డ హరిజనులకు, ముస్లిములకు, స్త్రీలకు ఇవ్వాలన్నాడు అయితే అధికారం మాత్రం వారి అనుచరుల చేతిలో ఉంటుందట. ఇది తన అనుచరుల ముఖాన విసరిన లంపటం.

దీని ఉద్దేశ్యం- ఏమంత రహస్యం కాదు. పార్టీలో అధికార పదవులలో తాను ఉంచేవారి మద్దతును సంపాదించి, ఆ అధికారాన్ని తాత్కాలికంగా ఉపయోగించడం దీని ఉద్దేశ్యం

ఇది పరిస్థితులను మరింత క్లిష్టం చేసి, తీవ్రతరం చేసింది. సోషలిస్టు పార్టీ కొందరు నాయక మహాసభ ఈ పరిస్థితులలో పెద్ద ఘోరపరాజయం జరిగింది. పార్టీలోఉన్న వ్యాసులన్నీ తీవ్రరూపంలో ఈ మహాసభలో బయటపడ్డాయి. మహాసభ జరిగిన మూడ్నాళ్లలో కొందుకోజులు, ప్రజాసోషలిస్టు పార్టీతో సంలీనం కావాలా లేదా అన్న విషయంపై చర్చలు జరిగాయి

డాక్టర్ లోహియా నిరంకుశత్వాన్ని తప్పించుకోవాలంటే సంలీన సమస్య చాలాకాలం ప్రతిపక్షులకు అవసరమయిందనేది స్పష్టం.

అన్నిరకాల నిరాదరాలను పట్టి, చివరకు దాదాపు ఒక లీలితిరుగుబాటులో ప్రవేశించిన వారు, తయారుచేసి వుంచిన పరిష్కారమార్గం సంలీనం కల్ల కొనుకుతుందని బహిరంగ తెలిచారు.

నీచమైన ఎత్తుగడలు

సంలీన విషయమై సంప్రతింపులకు మొదటగా డాక్టర్ లోహియాయే నాయకత్వం తీసుకొన్నాడు. దానికి కారణం, తాను విఫలం చెందానని, రెండు సోషలిస్టుపార్టీలు కలవడానికి అవిధంగా తమ బలాన్ని కేంద్రీకరించుకోడానికి ప్రయత్నించుకోవలసి వాటికి భవిష్యత్తు లేదనీ, డాక్టర్ లోహియా లాంటివారు గుర్తించారు. అప్పుడు ఆ ప్రయత్నం విఫలమయింది. ఇప్పుడు ఈ విషయంలో బాధ్యత్వం పి. వి. జి. రాజు మొదలైనవారికి పోయింది.

సంలీనం కావాలనే ఉద్యమం ఇప్పుడు డాక్టర్ లోహియా నాయకత్వానికి వ్యతిరేకంగా ఒక పాచికగా కూడా తయారయింది. సమయంగానే ఇది డాక్టర్ లోహియాను రెచ్చగొట్టింది. అతనూ, అతని సహచరులూ ఈ సంలీనం పూర్తికాకుండా తమ యావత్ బలాన్ని ఉపయోగించారు.

సంలీనం కావాలనేవారు చెప్పే ప్రకారం, "డాక్టర్ లోహియా, కార్యనిర్వాహక వర్గంలో అతనిని బలపరచేవారూ, ఇందుకు చాలా నిధనమైన ఎత్తుగడలు అవలంబించారట.

మహాసభలో పాల్గొనకుండా ఢిల్లీ ప్రతినిధులందరినీ (వీరుమరినీ) బహిష్కరించారు. అంతేకుండుండు మహాసభ సన్నాహాలపై పార్టీలోనుండి ప్రేమమైన జాతీయ కార్యవర్గ సమావేశానికి ఢిల్లీ ప్రతినిధులను ఆహ్వానించారు. అయినా మహాసభకు మాత్రం రాకూడదని నిషేధించారు.

ఢిల్లీ ప్రతినిధులకు లాగానే మైసూరు ప్రతినిధులకు కూడా ఎన్నికలు జరగలేదు. కాని వారు డాక్టర్ లోహియా మద్దతు చెందినవారు అందుచేత మహాసభలో ప్రతినిధులుగా పాల్గొనేందుకు వారికి అవకాశం ఇవ్వబడింది.

బూటుకు సభ్యత్వం

మహాసభలో తమకు మెజారిటీ ఉండేందుకుగాను, బూటుకపు ప్రతినిధులతో నింపబడింది. ఇందుకు బూటుక సభ్యత్వాన్ని విపరీతంగా పెంచారు.

ఒక్క ఉత్తరప్రదేశ్‌లోనే 15 వేల సభ్యత్వాన్ని 40 వేలకు పెంచారని అంటున్నారు. పార్టీ కోశాధికారి యల్. నారాయణ్, రాష్ట్రాలలో సభ్యత్వం చేసే సమయంలో ఉత్తర ప్రదేశ్ సభ్యత్వాన్ని పరిశీలించి 15 వేల సభ్యత్వాన్ని రిజిస్టర్ మీద సంతకం పెట్టాడు. కాని అతర్వాత ఈ సంఖ్య 40 వేలకు పెంచివేశారు.

ఈ చర్యలకు విరుద్ధంగా పెద్దగందరగోళం బయలుదేరింది. డాక్టర్ లోహియా ప్రతిపక్షీయులు కూడా సిద్ధమైనారు. వైద ఉదహరించిన 12 పేజీల కరపత్రాన్ని పైన్లోస్టుమీద పేజీ పంచిపెట్టారు. ఆ కరపత్రం ఈ క్రింది మాటలతో ప్రారంభమవుతుంది.

"సోషలిస్టుపార్టీలో చాలా తీవ్రమైన దోషం ఏదో ఉన్నదనినిర్ధారణకు వచ్చేందుకు తగిన సాక్ష్యం వుంది. ఈ ఇంటిలో ఒక రోగి వుండుటయే గాదు, యీ ఇంటిని నిర్మించిన ముఖ్య నిర్మాతల ఇంజనీరింగ్ ఫలితంగానే ఈ ఇల్లు అపాయకర పరిస్థితిలో వుంది...

"పాత సంప్రదాయం నుండి విడిపోవాలనే ప్రయత్నం ప్రారంభమయిన రెండున్నర ఏండ్ల తర్వాత పూర్వంకంటె పరిస్థితి బాగుపడిందని చెప్పలేము ...ఈనాటి పరిస్థితి ఇదివరలో ఎన్నడూలేనంత నికృష్టంగా, నష్టదాయకంగా వుంది..."

సోషలిస్టుపార్టీ రెండున్నర సంవత్సరాలలో "సాధించిన" విజయాలను ఈ విధంగా పేర్కొన్న తర్వాత, "పరస్పరద్రోహం, కుట్ర, అధికారదర్పం, మోసపూర్వక బానిస ప్రవృత్తిగల వాతావరణం" గురించి ఆ కరపత్రం పేర్కొంది. అలాంటి పరిస్థితులలో "మేధావి వాతావరణాన్ని సృష్టికి ఏమీ అవకాశంలేదు" అని తెలియచేశారు.

డాక్టర్ లోహియా ఎత్తుగడల కలవ పార్టీలో "కొలువువాదానికి స్వస్తి చెప్పబడింది. పదవీకాంక్ష, ఏ యెండకాగడుగు పట్టడం ... స్నేహం...పరిజ్ఞానాధారం చేసుకొని ప్రతిదీ నిర్ణయించబడుతోంది ... ఆలోచన అనేది బురదలో కూరుకుపోయింది...ఆలోచనకూ ఆచరణకూ సంబంధంలేదు. త్వరితంగా విజయం సంపాదించాలనే కాంక్షతో, స్వయగా పదవినిచ్చాలనే కోర్కెతో అతివాద వైఖరి అణగద్రొక్కబడింది. పార్టీలో ప్రతిపక్షవాదిని, అసమ్మతిని క్రమశిక్షణ చర్యలద్వారా అణచివేస్తున్నారు..."

ఘోర దిదంతాల వివరాలు

డాక్టర్ లోహియా, అతని అనుచరులూ సంఘ నిర్మాణంలో అవలంబించిన మోసాలూ, రాజకీయ కపటోపాయాలూ ఈ పత్రంలో వెల్లడించబడ్డాయి. సోషలిస్టుపార్టీ పెంపొందుముంధే విచ్ఛిన్నం కావడం ప్రారంభించింది. ఇది ఆ విషయాన్ని తెలియజేసింది. పార్టీలో జరుగుతున్న విషయాలకు సూచన ప్రాయంగా ఇది తెలియజేసింది.

సహజంగానే, ఈ పరిస్థితులలో మహాసభలో గొడవలు లేకుండా లేదు. సోషలిస్టుపార్టీలో సంలీనం కావాలనే తీర్మానం ఓడిపోయింది. మహాసభలో చర్చించిన రెండవ తీర్మానం భాషా సమస్య ఈ సమస్యపైన దాదాపు లోహియా వైఖరికి మహాసభ కలవలేదు. ఉత్తర ప్రదేశ్‌లోనూ, ఉత్తరప్రదేశ్‌లోలేనే ఉర్దూ ప్రజలకు సంబంధించి స్థానం సంపాదించుకొన్న ఇతరపోట్లూ, ఉర్దూను రాష్ట్ర భాషగా పరిగణించాలని మహాసభ తీర్మానించింది కడుపు నిండా, లంచగొండి తనం నిర్మూలన, రైతులకు పన్నుల భారం తగ్గించుటకు మొదలైన సమస్యలపైన అయిదు పంక్తులతో ఒక తీర్మానం చేసింది

పార్టీ స్వభావాన్ని మార్చడానికి -అదీ తప్పకుండ త్రోవలో పెట్టడానికి- మహాసభ మరికొన్ని నిర్ణయాలు చేసింది

నిబంధనావళికి సవరణలు

పార్టీలో "ఉత్సాహ వంతుడైన" సభ్యుడు ప్రతివారూ ప్రతివారం కనీసం 14 గంటలు పని చేయాలని పార్టీ నిబంధనావళిలో ఇదివరకు ఉంది. ఈమధ్యకాలం ఒక సవరణ ద్వారా తొలగించారు. పార్టీలో 80 మందిని చేర్చినవారు (లేక 80 మంది సభ్యత్వరుసుం చెల్లించిన వారు?) "ఉత్సాహవంతుడైన" సభ్యుడుగా పరిగణించబడతాడు.

జిల్లా, రాష్ట్ర, జాతీయ కార్యవర్గ కమిటీలకు ఎన్నుకోబడే వ్యక్తి కనీసం మూడు మాసాలైనా "ఉత్సాహవంతుడైన" సభ్యుడుగా వుండాలని పార్టీ నిబంధనావళిలో ఇదివరకు వుండేది. పార్టీ పోషకులకు కూడా అవకాశం కల్పించేందుకు కాబోలు, ఈ మరకు కూడా రద్దు చేయబడింది.

మహాసభ వాతావరణం ఎలా వుండంటే, డాక్టర్ లోహియా ప్రవర్తించే ధైర్యయుతా ఏమయిందో గాని, ఆయన మహాసభకు రాలేదు. షిర్‌నూటీలోఉండి తెరవెనకనుంచి ఆయన తన అనుచరులకు సూచనలిస్తూ వచ్చాడు. అంతేగాని మహాసభలోని ఒక్క సమావేశానికి కూడా రాలేదు. పార్టీ జాతీయ కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యత్వానికి కూడా ఆయన పోటీచేయలేదు. ఈ కార్యవర్గంలో ముఖ్యమైన ఇతర నాయకులు కూడా లేని మాట నిజమే. పార్టీ రెండవ మహాసభ ఫలితంగా ఏర్పడిన పరిస్థితి ఏమిటో ఇక వేరే వ్యాఖ్యానం అవసరంలేదు.

కాని మహాసభతోనే సమస్యలు అంతంకాలేదు. డాక్టర్ లోహియాకు వ్యతిరేకంగా, అతని "నిరంకుశ, నియమరహిత పద్ధతులు"కు వ్యతిరేకంగా దండయాత్ర మహాసభ తర్వాతకూడా తగ్గకుండా కొనసాగుతూనే వుంది.

ఇప్పటి పరిస్థితి

సోషలిస్టుపార్టీ నాయకులను చాలమందిని నేను కలుసుకొన్నాను. డాక్టర్ లోహియా నిరంకుశత్వాన్ని ఎదిరించి పోరాడనిదే పార్టీ అభివృద్ధి కాజాలదని ఒకపక్షం అంటుంది. అలా పోరాటాన్ని కృతనిశ్చయంతో కొనసాగించుతోంది ఉత్తర ప్రదేశ్‌లో శ్రీ రాజ్‌నారాయణ్ సింగ్ మొదలైనవారిని ప్రాతినిధ్యం వహించే రెండవ పక్షం పూర్తిగా నిస్పృహతో కృంగిపోయింది. పార్టీ భవిష్యత్తునుగురించి వారికి స్పష్టమైన అభిప్రాయం ఏమీలేదు. పరిస్థితులలో అభివృద్ధి కొంతవరకు మహాత్మాగాంధీ చేస్తున్నాడు" అనేశారు. అభిప్రాయంగా ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీలో సంలీనం కావడానికి కొన్ని గ్రూపులు కార్యరంగంలోనూ కూడా సాగించాయి చేరాలని సాగుతున్నట్లు వదంతులున్నాయి. ఇది ముఖ్యంగా నాయకత్వానికే పరిమితమైవుంది. కాని ఇందుకు అనుకూలురైన సోషలిస్టుపార్టీ సభ్యులు కూడా ఉన్నారు.

ఈ దేశంలో నిజమైన సోషలిజంకు చెందినపార్టీ కమ్యూనిస్టుపార్టీ అని గుర్తించి, దానిలో చేరాలనేవారు కూడా ఉన్నారు. సోషలిస్టుపార్టీ సభ్యత్వంలోనూ చాలామంది స్థానిక నాయకులతో సహా, ప్రతాపఘర్ జిల్లాలో, త్రిభువనసింగ్ ఆధ్వర్యాన కమ్యూనిస్టుపార్టీ వైపు వచ్చేశారు.

సోషలిస్టుపార్టీ తీవ్రమైన సంక్షోభంలోవుంది. అందులోని చాలామంది సభ్యులు అనిశ్చిత భావంతో, కార్యశూన్యతతో, క్రుంగిపోయారు.

సోషలిస్టుపార్టీ పరిస్థితి కనువిప్పు కాలదు. ప్రజా జీవితంలో నిలుచుటలూ, సరియైన ఆచరణలూ ఎంత అవసరమో ఇది తెలియజేస్తోంది వీటిని తృణీకరించి ఏ పార్టీ కూడా పెంపొందజాలదు. తన విధానాలను కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకత మీద రూపొందించినవన్నారు, కార్యాచరణలో ప్రజా ఐక్యతను ఎదిరించినవన్నారు, ఏ జాతిపక్షం కాని అభివృద్ధి చెందలేదు.

ప్రధానిక:

దైవభక్తుడు!

శ్రీ 'రప్పలూరి'

సుబ్బారావుకు పన్నెండేండ్లున్న పుటి సంగతి. అరుదు రెండవ ఫారం మైనూర్యులలో చదువుతున్న రోజులు. అప్పటినుండి సుబ్బారావుకు వాగ్యేశ్వరావుతో, పరిచయం కాస్త సన్నిహితమైంది. దాంతో సుబ్బారావు, వాగ్యేశ్వరావు గారింటికి రావడం, పోవడం ఎక్కువైంది. వారిద్దరు ఒక గ్రామానికి చెందినవారే. సుబ్బారావు, వాగ్యేశ్వరావు యింటికి ఎప్పుడు వెళ్ళినా, వాగ్యేశ్వరావు దీక్షగా చదువులో నిమగ్నుడయి ఉండడమూ, లేక ఏదో పుస్తకం చేతిలో ఉండడమూ, సాయంత్రం పూట, భగవత్కాలక్షేపమో - భగవత్కాలక్షేపమన్నది వాగ్యేశ్వరావు పదమే సుమండి - జరుగుతూండేది. అప్పటికి వాగ్యేశ్వరరావుకు మహా ఉంటే పదహైదేండ్లు నిండీ నిండక మే ఆయన ప్రవర్తన, ఆ బ్రాహ్మణ రూపంతో చిత్రంగా కనుపించేది ఆ ప్రవర్తన, పెద్దల దృష్టిలో ఒక విశిష్టమైన దనుకోండి!

ఆయనకు గంపెడంత పేద ఉంటే, ఆ పేద తనదికాగు, తన కెదుకున్నట్లు, మేడమీదు పరందాలో ఒక పీఠాపీఠ వేసుకుని, ఒక భగవద్గీత పుస్తకంతో కూర్చుని ఉండే వాడు సాయంత్రంపూట భగవత్కాలక్షేపమనుకుని, ఆ పరందాలోకే, చుట్టుప్రక్కలవారు కూడ కూడేవారు. ఆ సమయంలో ఎవరైనా తెలిసి రానివ్వండి, తెలియకరానివ్వండి, పొలేళ్ళు కానివ్వండి, లేదా లౌకిక వ్యవహారములకు సంబంధించి ఏదైనా సమస్యలు వచ్చినా, ఆయన తన అనుచరులకు సూచనలిస్తూ వచ్చాడు. అంతేగాని మహాసభలోని ఒక్క సమావేశానికి కూడా రాలేదు. పార్టీ జాతీయ కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యత్వానికి కూడా ఆయన పోటీచేయలేదు. ఈ కార్యవర్గంలో ముఖ్యమైన ఇతర నాయకులు కూడా లేని మాట నిజమే. పార్టీ రెండవ మహాసభ ఫలితంగా ఏర్పడిన పరిస్థితి ఏమిటో ఇక వేరే వ్యాఖ్యానం అవసరంలేదు.

కాని మహాసభతోనే సమస్యలు అంతంకాలేదు. డాక్టర్ లోహియాకు వ్యతిరేకంగా, అతని "నిరంకుశ, నియమరహిత పద్ధతులు"కు వ్యతిరేకంగా దండయాత్ర మహాసభ తర్వాత, "పరస్పరద్రోహం, కుట్ర, అధికారదర్పం, మోసపూర్వక బానిస ప్రవృత్తిగల వాతావరణం" గురించి ఆ కరపత్రం పేర్కొంది. అలాంటి పరిస్థితులలో "మేధావి వాతావరణాన్ని సృష్టికి ఏమీ అవకాశంలేదు" అని తెలియచేశారు.

డాక్టర్ లోహియా ఎత్తుగడల కలవ పార్టీలో "కొలువువాదానికి స్వస్తి చెప్పబడింది. పదవీకాంక్ష, ఏ యెండకాగడుగు పట్టడం ... స్నేహం...పరిజ్ఞానాధారం చేసుకొని ప్రతిదీ నిర్ణయించబడుతోంది ... ఆలోచన అనేది బురదలో కూరుకుపోయింది...ఆలోచనకూ ఆచరణకూ సంబంధంలేదు. త్వరితంగా విజయం సంపాదించాలనే కాంక్షతో, స్వయగా పదవినిచ్చాలనే కోర్కెతో అతివాద వైఖరి అణగద్రొక్కబడింది. పార్టీలో ప్రతిపక్షవాదిని, అసమ్మతిని క్రమశిక్షణ చర్యలద్వారా అణచివేస్తున్నారు..."

ఘోర దిదంతాల వివరాలు

డాక్టర్ లోహియా, అతని అనుచరులూ సంఘ నిర్మాణంలో అవలంబించిన మోసాలూ, రాజకీయ కపటోపాయాలూ ఈ పత్రంలో వెల్లడించబడ్డాయి. సోషలిస్టుపార్టీ పెంపొందుముంధే విచ్ఛిన్నం కావడం ప్రారంభించింది. ఇది ఆ విషయాన్ని తెలియజేసింది. పార్టీలో జరుగుతున్న విషయాలకు సూచన ప్రాయంగా ఇది తెలియజేసింది.

సహజంగానే, ఈ పరిస్థితులలో మహాసభలో గొడవలు లేకుండా లేదు. సోషలిస్టుపార్టీలో సంలీనం కావాలనే తీర్మానం ఓడిపోయింది. మహాసభలో చర్చించిన రెండవ తీర్మానం భాషా సమస్య ఈ సమస్యపైన దాదాపు లోహియావైఖరికి మహాసభ కలవలేదు. ఉత్తర ప్రదేశ్‌లోనూ, ఉత్తరప్రదేశ్‌లోలేనే ఉర్దూ ప్రజలకు సంబంధించి స్థానం సంపాదించుకొన్న ఇతరపోట్లూ, ఉర్దూను రా

సంఘ, దేశ సంక్షేమంకోసం యువజన సంఘాలను పునర్నిర్మించాలి

యువజనుల సృజనాత్మకకృషియే దేశసౌభాగ్యానికి మూలం

యువజనోద్యమంపై ఇదివరలో అనేకమంది రచయితలు–విభిన్నదృక్పథాలకు అభిప్రాయాలకు చెందినవారు–వ్రాసిన వ్యాసాలను ప్రకటించాము. వారి సూచనలన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని సింహావలోకనం గావించిన ఈ వ్యాసంతో ఈ అభిప్రాయ వేదికను ముగించుతున్నాం.

అభ్యుదయ ఉద్యమాలన్నింటిలోనూ యువకులే ప్రముఖపాత్ర వహిస్తారని చరిత్ర చాటుతోంది. ప్రజలూ దేశమూ ఎదుర్కొన్న ప్రతి ప్రధాన సమస్యలోను అవసరమైన నూతన సందేశాన్ని తీసుకోవడం, ప్రచారంచేయడం, నిలబడడం, వ్యతిరేకశక్తులను ఎదుర్కోవడం మొదలైన పనులలోను శక్తివంతంగా నిర్వహించేది ఈ యువశక్తులే అనేది నిర్వివాదాంశం.

ఆంధ్రరాష్ట్రంలో 1935 నుండి రాష్ట్ర వ్యాపితంగా యువజనులను సంఘటితపరుస్తూ రాష్ట్ర యువజన సంఘం అవతరించింది. శాంతి, స్వాతంత్ర్య, ప్రజాతంత్ర ఉద్యమాల అభివృద్ధికి ఎంతో తోడ్పడింది. యువతీ యువకులను అభ్యుదయ పథంలో పెట్టడానికి ఎంతో కృషిచేసింది. యువజనుల దురభ్యాసాలను, మూఢనమ్మకాలను తొలగించి విజ్ఞానాభివృద్ధికి తోడ్పడి శాస్త్రీయ దృక్పథాన్ని కలుగచేసింది. యువకులను ఆదర్శపౌరులుగాచేస్తూ, ప్రజలకు సేవచేస్తూ యువజన సంఘాలు పెద్దల ఆమోదాన్ని పొందాయి. గ్రామాలలోను, పట్టణాలలోను జరిగే దోపిడీ దౌర్జన్యాలను ఎదిర్చి నిలబడి ప్రజలకు తోడ్పడ్డాయి.

అనేక సందర్భాలలో ప్రజలకు కష్టకాలంలో అండగా నిలబడ్డాయి. వారికి చైతన్యం కలుగచేయడానికి తోడ్పడ్డాయి. ఈ విధంగా ఒకవైపున దేశసేవ ప్రజాసేవచేస్తూ రెండోవైపున యువజనులు ఆర్థిక, రాజకీయ విద్యా వైజ్ఞానిక క్రీడారంగాలలో అభివృద్ధిగావడానికి కృషి చేశాయి. వివిధ రంగాలలో ఎన్నో సత్సాంప్రదాయాలను నెలకొల్పాయి. తర్వాత '42, '47, '52 సంవత్సరాలలో యాంత్రా అనేక యువజన సంఘాలు వివిధ నామాలతో వివిధ గ్రూపులతో సంఘటితం చేయబడ్డాయి. యువజన కాంగ్రెసు, యువ కర్షక సమితి, యువకసమాజ్, సమాజవాదీ యువజన సంఘం, భారత్ సేవక సమాజ్ మొదలగు సంఘాలు వచ్చాయి. ఏదో కొంతకాలం, కొన్ని ప్రాంతాలలో పరిమితమై పనిచేశాయి. కాని అన్ని సంఘాల కార్యక్రమాలు ఈనాడు స్తంభించియున్నాయి. రాష్ట్ర యువజన సంఘం కూడా నామమాత్రమయిపోయింది. అక్కడక్కడ గ్రామ స్థాయిలోను, తాలూకా స్థాయిలలో, కొన్ని పేటలలో, పట్టణాలలో యువజన సంఘ కార్యకలాపాలు జరుగుతున్నాయి.

గత 20 సంవత్సరాలలో యువజన సోద్యమం సాధించిన విజయాలు, ప్రవేశపెట్టిన సత్సాంప్రదాయాలు, ఉత్తమ ఆదర్శాలు, ఉన్నత నైతిక విలువలు మన కళ్ళముందే పతనమై పోతున్నాయి. యువకులు పెడమార్గాలు పడుతున్నారు. శారీరకాభివృద్ధికి తోడ్పడుతున్న ఆటలపోటీలు మాని పేకాటలలో, జూదపుశాలలో ప్రవేశిస్తున్నారు. ప్రభుత్వ అనుమతితోనే ప్రారంభమయిన క్లబ్బులలో (జూదపుశాలలు) చదువుకున్న యువకులే ప్రధానపాత్ర వహిస్తున్నారు. మరల యువకులలో వ్యభిచారం, త్రాగుడు ఎక్కువైనాయి. అభ్యుదయ సాహిత్య పతనంతగ్గింది. చౌకబారు (సాహిత్య పతనం హెచ్చింది. ఆదర్శ వివాహాలపద్ధతిని స్వస్తిచెప్పి యువకులు కట్నమాశే వివాహమునకు ప్రధానంగా భావిస్తున్నారు. కులతత్వాలకు సంకుచిత భావాలకు గురియవుతున్నారు. సాంఘిక సంస్కరణలకు పాటుబడడంగాని, ప్రజలకు చైతన్యంకలుగచేయడంగాని జరుగుటలేదు. నేడు యువకుల నెదుర్కొంటున్న గడ్డు సమస్యల నరియైన పరిష్కారమునకు సంఘ బలంతో నిలబడకుండా అవకాశవాద ధోరణితో స్వార్థపరులవెంట తిరగటం జరుగుతూంది. వైజ్ఞానిక రంగం వెనకపట్టింది. ఈ విధంగా ఒకవాడు యువజనోద్యమం గ్రామసీమలలోను, పట్టణాలలోను, వివిధ రంగాలలో సాధించిన అభివృద్ధి దెబ్బతింటోంది. నవభారత నిర్మాణంలో ప్రముఖపాత్ర నిర్వహించాల్సిన యువకశక్తులు వృథాగా పోవటం, పెడమార్గాలు పట్టడం జాతి భవిష్యత్తుకే ప్రమాదం. లక్షలకొద్దీ సంఖ్యలో యువజనులు నిరుద్యోగులైయున్నారు. వీరు నిరుత్సాహపడుతున్నారు. నిరుద్యోగం, అజ్ఞానం, మూఢవిశ్వాసాలు మొదలైనవాటికి గురైన యువతీ యువకులలో నిండియున్న శక్తులు వ్యవసాయ పారిశ్రామికాభివృద్ధిని గాని, నూతన ఆర్థికవ్యవస్థను నిర్మించటంగాని, రెండో పంచవర్ష ప్రణాళిక లక్ష్యాలను సాధించటంగాని సాధ్యంగాదని వేరుగా చెప్పనవసరం లేదు. అందుచేత ఈనాడు మన దేశంలో యువజనులను యువజన సంఘాలలో, పునస్సంఘటిత పరచవలసిన చారిత్రక అవసరం ఏర్పడింది.

నవశక్తులు, పురోగామి శక్తులుగా నున్న ఈ యువజనులు దేశభక్తితో, సృజనాత్మకశక్తితో చేసే కృషి మాదనే మన దేశ భవిష్యత్తు ఆధారపడివుంది. వీరు ఉత్తేజంతో దేశ పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమానికి ఉపక్రమించడానికి కావాల్సిన భౌతిక పరిస్థితులను కల్పించాలి; కల్పించుకోవాలి. అలానే దేశమంతటా జరిగే అభివృద్ధివైపే యువకుల భవిష్యత్తు ఆధారపడి యుండి. యువజనాభివృద్ధి, జాతీయాభివృద్ధి ఒకదానితో నొకటి పెనవేసుకొనియున్న ఈ సందర్భంలో ఈ యువశక్తు లన్నింటినీ ఐక్యపర్చి యువజన సంఘాలను నిర్మించవలసిన అవసరం అవకాశాలు ఎంతగానో ఉన్నాయి;

యువజనసంఘాల నిర్మాణం

విభిన్న రాజకీయాభిప్రాయాలను గల యువకులను, ఏ రాజకీయాభిప్రాయాల ప్రమేయంలేనివారినీ, సాంఘిక సంస్కరణలకోసం పాటుబడేవారిని కళాకారులను, రచయితలను, క్రీడాకారులను మొదలగువారి నందరినీ ఒకే వేదికపైకు తీసుకువచ్చి బలమైన యువజన సంఘాలను నిర్మించడానికి ఈనాడు అవకాశముంది. ఇదివరలో శాంతి, స్వాతంత్ర్యం, ప్రజాస్వామ్యం అభ్యుదయం కావాలనుకొనే వారిని, యువజనులు అర్థిక, రాజకీయ, విద్యా, వైజ్ఞానిక క్రీడారంగాలలో అభివృద్ధికి తోడ్పడాలని అంగీకరించి అందుకు పాటుబడేవారిని యువజన సంఘాలలో చేర్చుకొనేవారు. కాని ఈనాడు సోషలిస్టు ఆశయాన్ని మాత్రప్రాయంగా అన్ని రాజకీయపార్టీలు ప్రభుత్వం కూడా అంగీకరించటం జరిగింది. దేశభక్తులు ప్రజాతంత్రవాదులు ఆర్థిక, అసమానత్వం పోగొట్టి నూతన వ్యవస్థా స్థాపనకు అంగీకరిస్తున్నారు. అందుచే నేడు యువజనసంఘాల ఆశయాలలో శాంతిస్వాతంత్ర్య అభ్యుదయాలతోపాటు సోషలిజాన్నికూడ చేర్చవచ్చు. అప్పుడే నేడు భారతదేశంలోనున్న వాస్తవిక పరిస్థితులకు అనుగుణ్యమైన కార్యక్రమంతో, లక్ష్యాలతో బలమైన యువజన సంఘాలను నిర్మించగలం. యువజన సంఘాలు లేనందువల్ల వచ్చిన అనర్థాలను, జాతీయ పునర్నిర్మాణంలో విజృంభించి పాల్గొనవలసిన యువశక్తులు వృథాగా నిస్సారంగా ఉండటం జాతీయాభివృద్ధికి హానికరమని రాజకీయపార్టీలు, ప్రజాసంస్థలు, ప్రజాతంత్రవాదులు ప్రభుత్వం కూడ గ్రహించి యువజనోద్యమానికి చేయూత నివ్వాలి. యువజనులు నెదుర్కొంటున్న చిక్కు సమస్యలను పరిష్కరించుటకు సాయపడాలి.

రెండో పంచవర్ష ప్రణాళిక - ప్రభుత్వ విధానాలు - యువజనులు

దేశంలోనున్న యువశక్తులకు అనువరమైన భౌతిక పరిస్థితులు కల్పించి సక్రమమార్గాన మరల్చి జాతీయ పునర్నిర్మాణానికి పూనుకొనేలా చేసినట్లయితే ఈ నాడు పరిస్థితి వేరుగా వుండేది. ఒకవాడు దేశభక్తితో జాతీయోద్యమంలో, ఆంధ్రరాష్ట్ర సాధనలో, గోవా విముక్తి పోరాటంలో, ప్రజాతంత్ర ఉద్యమాలలో ఎంతో పాత్రవహించిన యువజనులు నేడు ఎందువల్ల నిస్తేజులై వున్నారు? గత పదకొండు సంవత్సరాలనుండి జాతీయ ప్రభుత్వమున్నా యువజనుల సమస్యలను పరిష్కరించి ఉత్తేజపరచలేదు. (పంచవర్ష ప్రణాళిక ఆశయాలను యువకులంతా అంగీకరిస్తున్నా) లక్షలమంది చదువుకొన్న యువకులు నిరుద్యోగులై నిరాధారంగావున్నారు. చదువుకొని యువకులు యింకా ఎక్కువ సంఖ్యలో పనిలేకుండాయున్నారు. తరతరంగా అపార యువశక్తి ప్రణాళికను జయప్రదం చేయడానికి ఉపకరించకుండా వ్యర్థమవుతోంది. యువకులను ప్రోత్సహించడానికి, శారీరకాభివృద్ధి చేయడానికి ప్రభుత్వం తాలింఖానాలు, క్రీడాస్థలములు ఏర్పరచుటలేదు. జూదపు శాలలు, శాటిన్ మార్కెట్లు, త్రాగుడు మొదలగు దురభ్యాసాలకు యువకులు గురికాకుండా ప్రభుత్వ యంత్రం తగు జాగ్రత్తలు తీసుకొనడంలేదు. విద్యావిధానాన్నికూడ జాతీయాభివృద్ధికి తోడ్పడే రూపంలో మార్పుచేయలేదు. స్వతంత్ర ఆర్థిక వ్యవస్థను అభివృద్ధి చేయడానికి పూనుకుంటూనే మన ఆర్థిక విధానంపై సామ్రాజ్యవాదులకు గల పట్టును దెబ్బతీయడంలేదు. దేశంలో సామ్రాజ్యవాదుల దోపిడీ యథాతథంగా సాగిపోతూనేవుంది. అందుచే ప్రభుత్వ మకలంబించే విధానాలు యువజనుల సమస్యలను పరిష్కరించనూలేదు. వారిని ఉత్తేజపరచనూలేదు. ఒకవైపుచేత ప్రజాప్రభుత్వం తన దేశంలో ఒక వ్యక్తి ఒక రోజు సోమరిగా వున్న జాతికి అనర్థదాయకమనే సూత్రంపై ఆధారపడి అందరికీ పనికల్పిస్తూంటే మన దేశంలో లక్షల యువజనులను నిరుద్యోగులుగా మన ప్రభుత్వం వుంచుతోంది. అందరికీ పనికల్పించే విధానాలను అనుసరించుట నిరాకరిస్తోంది. భూసంపదను, ప్రకృతి సంపదను, మానవసంపదను సద్వినియోగం చేయుటలేదు ఆర్థిక వ్యవస్థలో మౌలిక మార్పులు తీసుకువచ్చి అధికారాలను, సంపదలను ప్రజలపరం చేయ నిరాకరిస్తోంది. మాటలకు, చేతలకు సంబంధం లేకుండా వుంది.

యువజన సంఘాలలో విశాలమైన ప్రాతిపదికపై కులం, వర్గం, మత రాజకీయ విశేషాలు లేకుండా యువజన సంఘాల ఆశయాలను, కార్యక్రమాలను అంగీకరించేవారినందరినీ చేర్పించాలి. బలమైన ప్రజాయువజనోద్యమం నిర్మించడానికి యీ దిగువ కార్యక్రమాన్ని ప్రాతిపదికగా తీసుకోవాలి.

1 సామ్రాజ్యవాదులు సాగించే యుద్ధ ప్రయత్నాలకు వ్యతిరేకంగా శాంతి పక్షాలకు యువజనుల్లో, ప్రజల్లో ప్రచారం గావించాలి. ఉద్యమం నిర్మించాలి. శిఖరాగ్ర సమావేశం జరపాలని, అణ్వస్త్ర పరీక్షలు ఆపాలని ఆందోళన చేయాలి. బలమైన ప్రజలపై సామ్రాజ్యవాదులు ప్రధానంగా యీనాడు అమెరికా, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదులు లెబనాన్–జోర్డాన్‌లపై సాగించిన దురాక్రమణను ఖండిస్తూ బలమైన ప్రజల విముక్తి పోరాటానికి తోడ్పడాలి. మన దేశ ప్రజలను సమీకరించాలి. మన ప్రభుత్వం గట్టిగా నిలబడేలా చేయాలి.

2. ఆసియా, ఆఫ్రికాదేశాల సమావేశాన్ని చొరవతో భారతదేశ ప్రభుత్వం జరపాలని, సామ్రాజ్యవాదులకు వ్యతిరేకంగా జరిగే జాతీయోద్యమాలకు వస్తాదుగా నిలబడాలనీ ప్రజాసమీకరణ చేయాలి.

3. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికను అధ్యయనంచేసి అందుగల స్కీములను ప్రజల కుపయోగించే రీతిగా అమలుజరిగేటట్లు యువజన సంఘాలు చొరవతో కలుగచేసుకొని పనిచేయాలి. ఆ పరిమిత ప్రయోజనాలను ప్రజల కందించాలి. యువశక్తి ద్యమాని కుపయోగించే భాగాలను సరిగా వినియోగించుకోవాలి. నిర్దిష్టమైన సూచనలిస్తూ వాటిని అమలపరచేందుకు ప్రజాభిప్రాయాన్ని సమీకరించాలి.

4. యువకుల విజ్ఞానాభివృద్ధికి తోడ్పడాలి.

(అ) యువకుల్లో మూఢనమ్మకాలు, దురాచారాలు పోగొట్టడానికి వారి విజ్ఞానాభివృద్ధికి పాటుబడి శాస్త్రీయ దృక్పథాన్ని కలుగచేయాలి.

(ఆ) పత్రికలు, పుస్తకములు, తదితర అభ్యుదయ సాహిత్యాన్ని పఠించుటకు పఠన కేంద్రాలను గ్రామాల్లోను, పట్టణాల్లో పేర్యను కేంద్రాల్లోను తెరవాలి.

(ఇ) గ్రామాల్లో కూడ చదువుకొన్న యువకులు పెద్ద సంఖ్యలో వున్నారు. వీరిదుద్య దర్పణలోనూ, వక్రవ్యాఖ్యానంలోను, వ్యాసరచనలోను పోటీలు జరపాలి.

(ఈ) విజ్ఞాన యాత్రల ద్వారా యువకులను అదివరలోనున్న పాత పాటు పంథాలనుండి మరల్చడానికి, విజ్ఞాన తృష్ణను ఎక్కువ చేయడానికి సహాయపడతాయి. అందుచే యువజన సంఘం తరపున నందికొండ, మాచ్‌ఖండ్ మొదలగు ప్రాజెక్టుల వద్దకు, పంచదార సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలకు, భిలాయ్ మొదలగు పెద్ద ఫ్యాక్టరీల వద్దకు తీసుకు పోవాలి.

(ఉ) వైజ్ఞానిక సాంస్కృతికసభలు జరుపుతుండాలి. యువరచయితలను, కళాకారులను సత్కరించి ప్రోత్సహించాలి.

(ఊ) చాల గ్రామాలలో గ్రంథాలయాలు యిబికరగే వున్నాయి. ఇపుడు ప్రతిగ్రామంలోను పంచాయతీల తరపున గ్రంథాలయాలు తెరవస్తున్నారు. అందుచే యీ నాడు క్రొత్త గ్రంథాలయాలను తెరిచే పనుస్యకంటే ఉన్న గ్రంథాలయాలను ఉపయోగించుకోవడమే యువజన సంఘాలముందు ప్రధాన సమస్యగా వుంటుంది. ఉన్న గ్రంథాలను పరిశుభ్రం చేసి, సంస్కరించే ఏర్పాటుచేసి యువతీ యువకులందరికీ చదివే సాంప్రదాయాలను ప్రవేశపెట్టాలి. అవసరమైన నూతన సాహిత్యాన్ని తెప్పిస్తూ గ్రంథాలయాలను నిర్వహించే బాధ్యతను యువకులే తీసుకోవాలి

వైజ్ఞానిక కార్యక్రమాలు

యువకులకు వైజ్ఞానిక కార్యక్రమాలంటే అభిలాష ఎక్కువ. 1947 వరకు ప్రజానాట్యమండలి సహకారంతో యువజన సంఘాల తరపున యెన్నో వైజ్ఞానికదళాలు తయారయ్యాయి. ప్రజల దేశిత సమస్యలు తీసుకొని ప్రజలకు వివిధ కళారూపాలద్వారా సేవ చేశాయి. లక్షలకొద్దీ ప్రజల మన్ననలను పొందాయి. మరలగ్రామగ్రామానపట్టణాల్లోను, వైజ్ఞానిక దళాల్లోకి యువకులను సమీకరించాలి. దీనిద్వారా యువకులను దురభ్యాసంనుండి మళ్లించడమేగాక ప్రజలకు రాజకీయ ఆర్థిక సాంఘిక సమస్యలపై సరియైన దృక్పథం కలుగచేసి వైతన్యవంతులను చేయవచ్చు. అందుచే మరల నాటికలు, నాటకాలు, బుర్రకథలు మొదలైన కళారూపాలను పునరుద్ధరించాలి.

ఆటల కార్యక్రమం

యువజన సంఘాలద్వారా యువజనుల శారీరకాభివృద్ధికి తోడ్పడాలి. ఆటలకు వ్యాయామానికి యువకులను ఆకర్షించాలి. గ్రామాల్లోను, పేటల్లోను చెడుగుడు, మోకులాగుట, బరువులెత్తుట, పరుగులతీయుట, ఎత్తుదూకులు, ఈత, వాలీబాల్, ఫుట్‌బాల్ మొదలైన ఆటలపోటీలు పెట్టి తర్ఫీదుచేయించాలి. మన ఆంధ్రలో నున్ననిపుణుల సాహాయంనించి వారిలో శిక్షణపొందాలి. గ్రామాల్లోను పేటల్లోను క్రీడాస్థలమును, ఆటవస్తువులను పొందుటకు పంచాయతీబోర్డులు, మ్యూనిసిపాలిటీల సహకారాన్ని తీసుకోవాలి. నేడు పెద్ద ఎత్తుగా పేకాటల్లో మునిగిపోయిన యువకులను ఆ దురభ్యాసంనుండి మరల్చడానికి ఆ కేంద్రాలలో క్యారంబోర్డు, చదరంగం మొదలైన వాటిని ప్రవేశపెట్టాలి.

గ్రామసీమల్లో యువజన సంఘాల కర్తవ్యం

గ్రామాల్లో స్వార్థపరులైన పెత్తందారులు కులకక్షలతో, మూడ రాజకీయాలతో గ్రామప్రజల ఐక్యతను విచ్ఛిన్నం చేస్తుంటారు. అక్కడ యువకులను కులతత్వాలకు మూడ రాజకీయాలకు గురికాకుండా ఐక్యపరచి ఆ విచ్ఛిన్నధోరణుల ప్రమాదాలను ప్రజలకు గ్రహింపజేసి ప్రజా ఐక్యతకు పాటుపడాలి.

గ్రామసీమల్లో నేడు సమాజ వికాస కేంద్రాలు, జాతీయ విస్తరణ స్కీములద్వారా యువజన సంఘాలకు సహాయాలు పొందవచ్చు. కమ్యూనిటీ పాఠశాలను నడపడానికి సహాయాన్ని పొందవచ్చు. క్రీడాస్థలాలు, ఆటవస్తువులు కొనడానికి కొంత ధనసహాయం పొందవచ్చు. అలాగే వైజ్ఞానిక కార్యక్రమాల నుపయోగించే పోస్టర్లు, తబలా, ఫిడేలు మొదలగు పరికరాలను కొనడానికి ధనసహాయం పొందవచ్చు. రీడింగురూములు తెరవడానికి, పత్రికలు కొనడానికి సహకారాన్ని తీసుకోవచ్చు. బ్లాక్ ప్రాంతంలో యువజనసంఘాలు అధికారులతోను ప్రజలతోను సన్నిహిత సంబంధం పెట్టుకోవాలి.

యువకులు కష్టకాలంలో ప్రజలకు తోడ్పడుతూ ప్రజాసేవకులుగా గుర్తించబడాలి. త్రాగుడు, జూదం, మూఢవిశ్వాసాలు మొదలగు వాటిని పోగొట్టడానికి కృషిచేయాలి. వారిలో విజ్ఞాన ప్రచారంద్వారాను, యువజన విద్యాలయాలద్వారాను అజ్ఞానాన్ని పోగొట్టి చైతన్యం పెంపొందించాలి. ప్రజలు ఐక్యంగా సమిష్టి కార్యక్రమాలను సాగించుకునే సాంప్రదాయాన్ని పెంపొందించాలి.

అంటువ్యాధులు వచ్చినపుడు యువజనసంఘాల తరపున ఆరోగ్య మార్గాల ననుసరించి తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలనుగూర్చి చెప్పడం మందులు సరఫరా చేయాలి. ఆ సమయాల్లో జరిగే జంతుబలులు, జాతరలు వగైరా మూఢాచారాలను మాన్పించాలి.

సంఘ సంస్కరణలు

స్త్రీ పురుష మధ్య ఆర్థిక సాంఘిక సమానత్వము, వరకట్నాలు కులవిచక్షణ చూపని ఆదర్శ వివాహాలు, అస్పృశ్యతా నివారణ మొదలైన సంస్కరణలకోసం గతంలో యువజనోద్యమం కృషి చేసింది. దీనంతనీ పునరుద్ధరించి మరింత ముందుకు, ఉన్నత స్థాయికి తీసుకు ప

దైవభక్తుడు

(4వ పేజీ తరువాయి)

వైరాగ్యం, మాటలో ఒక ప్రత్యేకత కన్పిస్తాయి. సుబ్బారావు, అంతటి వాడు తన ఆఫీసుకువస్తే, ఆర్భాటించకుండానే, మర్యాద చేయకుండానే ఉండగలడా? నాగేశ్వరరావు ఉన్నిపోయేట్టు మర్యాదచేశాడు. "ఏమిటి దాని తప్పిళచ్చాను?" అని తూడ ఆయన్ను అడిగాడు.

"నిజమే బాబూ. కోర్టు ఎక్కిన వాడూ, నాడిదా సమానమన్నాడు పెద్దలు. అయినా ఏంచేస్తాం చెప్పు? ...మా అబ్బాయిల సంగతి తెలియని దేముంది? వాళ్ళకు పోకులు, దర్జా మినహా ఇట్లాంటికేం కట్టిపుట్టలేదనీ బోటివాడవి, కాస్తుకుంచలిండ్ల బాయె" అన్నాడు నాగేశ్వరరావు, చేతిలో ఉన్న దస్తావేజు సుబ్బారావు కిస్తూ. దస్తావేజు సుబ్బారావు చదువుకుంటూండగా, మధ్యలో నాగేశ్వరరావు

"ఎంత కాదనుకున్నా, చూస్తూ చూస్తూ తనిసి అంతేలిగ్గా వదులుతాలేదు - .

"ఈ లోకంలో పేదవాళ్లు పేదవాళ్లేలా ఉన్నారా?...నేను సంవత్సరంనుండి, పేదవాడుగదా అని కనికరించి, దాదా చెయ్యకుండా ఊరుకుంటే, వాడు సంవత్సరంనుండి అదిగో ఇదిగో అంటూ దాటేస్తూ, మొన్న చివరికి ఇంతలో లాభం లేదండీ అని చెప్పేశాడు, కడుపు దాటి సంవత్సరం ఊరుకున్నా బాబూ ఇంకెంతకాలం ఊరుకోను? ఇది తినుకూ కాబట్టి సరిపోయింది వాడి ఆస్తి వాకొందుకు?...నుడబ్బు అవసరమైన్నే, వాడి ఆస్తి వాడికి యిచ్చేద్దాం. ముందు నోటీసు ఇచ్చి, కాస్త ఎక్కువ కోర్టుంది. ఆపైన చేపుకున్నాడు" అని గుక్క తిరగకుండా ఒక చిన్న ఉపన్యాసం దంచేశాడు

"అలాగే" అన్నాడు సుబ్బారావు

"ఏం చేస్తావో బాబు మన వాడవు దాటాలిస్తున్నా" అన్నాడు

"తప్పకుండా బాబూ, అందులో నూ అన్యాయీ పుత్ర ఖాళ మరతులుకూడ ఉట్టి ఉన్నాయి ఏం భయ్యాలేదు" అని పోయాయ్యాడు సుబ్బారావు సుబ్బారావు, తనపైన అభిమానముతో అనవద్దకు వచ్చినందుకు నాగేశ్వరరావు నభినందించాడు కూడా వచ్చుతూ నాగేశ్వరరావు వెళ్ళిపోయాడు.

సుబ్బారావు నోటీసిచ్చిన కాలంలో లోపోనా, యిట్లో బాబుపోనేమనిపి, "చూడండి బాబూ - ఈ కాగితం" అని సుబ్బారావు కిచ్చింది. అది తన శచ్చిన రిజిస్టరీనోటీసే, నాగేశ్వరరావుకు రాబలసిన బాకీ విషయమే

"ఇది చదివించే ఎన్నిసార్లడిగినా, బాకీ ఇవ్వడంలేదు. నిజంగా అయిన మంచివాడు కాబట్టే ఇంతకాలం ఊరుకున్నాడు. కోర్టుకు వెళ్లితే బాకీ యివ్వకు తప్పదు. చెల్లయ్యనా ఇచ్చివేయమని చెప్పు" అని సలహా యిచ్చాడు చెల్లయ్య ఆమె భర్తను సుబ్బారావుకు తెలియదు

"ఏమోనండి దొరగారూ, ఏం మంచోడో ఏమో?...బాకీ ఏమీ తీరకపట్టుందంటగా అయ్యగోరూ" అంది.

"అవును ఆ దస్తావేజుపై మరి వసూళ్ళేమీలేవు" అన్నాడు.

"అయితేంటండి మా ఆయన ఇవ్వాల్సింది రు 400/- లేసంట. ప్రతి సంవత్సరం ఆయనకు ఎంతో కొంత మా ఆయన తనూలిచ్చినట్టు చెప్పాడండి."

"వసూలిస్తే, నాగేశ్వరరావుగారు వసూలు చేయలేదంటావా? ఆయనే అబద్ధం ఆడాడ టావా అయితే?"

"ఏమోనండి. నిజం దేవుడికి తెల్సు మరి ఆయన అట్టా గే చెప్పాడు. డబ్బుయిచ్చినపుడు వసూలేయమంటే, 'పేస్తాలేరా' అనేశాడుంట. మళ్ళీ యింకో సారి అడిగితే, ఆదొరగారికి కోపం వచ్చి 'ఈ గొడవంతా ఎందుకు? పూర్తిగా యిచ్చేసి పట్టుకుపొమ్మ'నేశాడుంటండి. ఇంటికొచ్చి, చదువుకున్నవారితో చిన్న పుస్తకంలో గుర్తుకు రేయించుకున్నాడండి కొడుకు రేపు పంచవర్షాలు నాలేకుతనం చేసినపుడు, సంవత్సరం, సంవత్సరం తీర్చినబాకీ ఎక్కడ పోలాలో పంటరాగానే, ఖర్చులు పోను మిగిలిందంతా కట్టేవాడుండి" అని బిక్కమొగం పెట్టి చెప్తూంటూ, తన కష్ట లిస్తు పుస్తకం సుబ్బారావు కిచ్చింది దాని ప్రకారం సుబ్బారావుకు నాగేశ్వరరావుకు వసూలు బాకీ రాలేదుతుందిలే. నాగేశ్వరరావు యింత కూలంకషంగా తెలిసినప్పుడు సుబ్బారావు నమ్మకం పోయాడు - నమ్మకేడు బాబా.

దీనికి జవాబు చేసి వ్యవహారానికి పోల్లేదు. సుబ్బారావుగారి దగ్గరికి వెళ్ళు" అన్నాడు.

"ఇదంతా యిచ్చుకోవలసిందేనా అయ్యగోరు?" అని అమాయకంగా, దీనంగా ప్రశ్నించింది.

"ఆ! కోర్టు కాగితాలను నమ్ముతుంది గాని, మాటలను నమ్మదు" అన్నాడు స్థిరం.

"అయితే, ఎవరిచ్చారో ఏం లాభం బాబూ" అంది.

"అది నీ యిష్టం" అన్నాడు.

"మీరు రక్షించండి. ఆయనతో చెప్పండి" అని బ్రతిమాలింది.

"సరేలే" అన్నాడు.

సుబ్బారావు నాగేశ్వరరావుతో జరిగిన సంగతంతా చెప్పేలబ్బటికే, "అయితే, నామాటే అబద్ధమంటావా?" అని సూటిగా ప్రశ్నించేటప్పటికి, సుబ్బారావు యిరకాటంలోపడి, "ఎట్లే నేనుమాత్రం అట్లా ఎందుకనుకుంటాను, మాకు పాలుపోనేమనిపి కదండి. నా కాస్త వేళ్ళాడింది. అందుకని మీతో చెప్పాను" అన్నాడు.

చెల్లయ్యకూడ, నాగేశ్వరరావుతో కోస్తీగా ఉంటూరనుకునే ఇద్దరు ముద్దులు పెద్దలచే ఆడిగాడు వాళ్లకుకూడ, నాగేశ్వరరావు తిరిగి కొట్టాడు. పెద్దర వాడి పాపిష్టి డబ్బుకోసం నా నబద్ధమాడవలసిన ఖర్మ తనకేమీ పట్టలేదని, తనమీద ఈవిధంగా నిందాప్రచారం చేస్తున్నందుకు, తిట్టించదలచుకున్నకూడ తిట్టి చదవ ఖండితంగా చెప్పేశాడు

చెల్లయ్య ఇక చెయ్యకలిగింపేమీ లేక పోయింది. చివరకు కోపం పట్టలేక "దొరగారూ, మీడబ్బు ఎగేత్తే నేపుళుకులుండి సత్తానా డి లేకపోతే పెకుతోడ్సి ఎంపాదించుకున్న నా డబ్బు తిన్నోడు, ఆడేగాక, ఆడి వంశం కూడ నాశనమవుద్ది" అనేసి వెళ్ళిపోయాడు ఈ మాటలు చట్టు ప్రక్కలవాళ్ళు విని, పై పెచ్చు బాగ్గట్టి, ఆ విధంగా తరుచుగ్గాయుకు నాగేశ్వరరావు నభినందించాడు కూడా నవ్వుతూ నాగేశ్వరరావు వెళ్ళిపోయాడు.

సుబ్బారావు నోటీసిచ్చిన కాలంలో లోపోనా, యిట్లో బాబుపోనేమనిపి, "చూడండి బాబూ - ఈ కాగితం" అని సుబ్బారావు కిచ్చింది. అది తన శచ్చిన రిజిస్టరీనోటీసే, నాగేశ్వరరావుకు రాబలసిన బాకీ విషయమే

"ఇది చదివించే ఎన్నిసార్లడిగినా, బాకీ ఇవ్వడంలేదు. నిజంగా అయిన మంచివాడు కాబట్టే ఇంతకాలం ఊరుకున్నాడు. కోర్టుకు వెళ్లితే బాకీ యివ్వకు తప్పదు. చెల్లయ్యనా ఇచ్చివేయమని చెప్పు" అని సలహా యిచ్చాడు చెల్లయ్య ఆమె భర్తను సుబ్బారావుకు తెలియదు

"ఏమోనండి దొరగారూ, ఏం మంచోడో ఏమో?...బాకీ ఏమీ తీరకపట్టుందంటగా అయ్యగోరూ" అంది.

"అవును ఆ దస్తావేజుపై మరి వసూళ్ళేమీలేవు" అన్నాడు.

"అయితేంటండి మా ఆయన ఇవ్వాల్సింది రు 400/- లేసంట. ప్రతి సంవత్సరం ఆయనకు ఎంతో కొంత మా ఆయన తనూలిచ్చినట్టు చెప్పాడండి."

"వసూలిస్తే, నాగేశ్వరరావుగారు వసూలు చేయలేదంటావా? ఆయనే అబద్ధం ఆడాడ టావా అయితే?"

"ఏమోనండి. నిజం దేవుడికి తెల్సు మరి ఆయన అట్టా గే చెప్పాడు. డబ్బుయిచ్చినపుడు వసూలేయమంటే, 'పేస్తాలేరా' అనేశాడుంట. మళ్ళీ యింకో సారి అడిగితే, ఆదొరగారికి కోపం వచ్చి 'ఈ గొడవంతా ఎందుకు? పూర్తిగా యిచ్చేసి పట్టుకుపొమ్మ'నేశాడుంటండి. ఇంటికొచ్చి, చదువుకున్నవారితో చిన్న పుస్తకంలో గుర్తుకు రేయించుకున్నాడండి కొడుకు రేపు పంచవర్షాలు నాలేకుతనం చేసినపుడు, సంవత్సరం, సంవత్సరం తీర్చినబాకీ ఎక్కడ పోలాలో పంటరాగానే, ఖర్చులు పోను మిగిలిందంతా కట్టేవాడుండి" అని బిక్కమొగం పెట్టి చెప్తూంటూ, తన కష్ట లిస్తు పుస్తకం సుబ్బారావు కిచ్చింది దాని ప్రకారం సుబ్బారావుకు నాగేశ్వరరావుకు వసూలు బాకీ రాలేదుతుందిలే. నాగేశ్వరరావు

గుంటూరు బి.ఎల్.డి.సి డిపోలో సీజన్ ముగింపు

గుంటూరు, జూలై 30

గుంటూరు బి.ఎల్.డి.సి డిపోలో జూలై 26వ తేదీతో సీజన్ ముగింపబడింది. ఈ సందర్భంలో కార్మికులు కంపెనీ వారంతా సభ ఏర్పాటు చేశారు.

సీజన్ ప్రారంభంలో మేనేజ మెంటువారికి, యూనియన్ ప్రతినిధులకు జరిగిన సంప్రతింపులకు అనుగుణంగా ఈ సీజన్‌లో కార్మికులకు పని కోసం మొదటివంతుకు సీజన్ ప్రారంభంనుండి కార్మికుల యిష్ట ప్రకారం చిన సమాచార నైపుణికి మేనేజ మెంటువారిని అభినందించడానికి ఈ సభ ఏర్పాటు చేయబడిందని ప్రాంతీయ యూనియన్ కార్యదర్శి శ్రీ జి. వి. బ్రహ్మంగారు వివరించారు.

ఈ సీజన్‌లో కార్మికులు బాగా పనిచేసినందుకు ప్రారంభించేసేటు శ్రీ జానగారు అభినందించారు. స్కూల్ మేనేజరు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం గారు మాట్లాడుతూ కంపెనీవారు ఉద్దేశపూర్వకంగా కార్మికులకు పనికోసులు తగ్గించరని, సాధ్యమైనంతవరకు బయింగ్ కోస్టుమీద కేటాయింపులేసు చేయటం కంపెనీ వారి విధానమని తెలియజేశారు. కొన్ని ప్రత్యేక వ్యాపార కారణాలవల్ల గత సంవత్సరం వైర్లేటు కోల్లకొద్ద ఎక్కువ పొగాకు ఖరీదు చేయవలసి వచ్చిందని ఆ విషయం యూనియన్ ప్రతినిధులకు వివరించామని చెప్పారు.

శ్రీ పి. హెచ్. సూర్యనారాయణ గారు మాట్లాడుతూ కార్మికులు, మేనేజ మెంటు ఒకరితో ఒకరు సహకరించుటద్వారానే పుష్కలంగా లాభాలు పొందగలరని అనుభవ పూర్వకంగా మనం గ్రహించగలమని, ఈ సమాచార భావాన్ని అభివృద్ధి పరచుటకు పుష్కలంగా కృషి చేయాలని పురస్కరించారు.

వచ్చే సీజన్ ముగింపులో ఇంతకంటే ఎక్కువ పుత్సాహంతో కార్మికులు పుజేయుటకు మేనేజ మెంటువారు పనిగోజులు పెంచుటకు వ్యాపను, తమ సహకారాన్ని ఇవ్వడం ద్వారానే తోడ్పడాలని శ్రీ కె. ఎ. లింగంగారు విజ్ఞప్తి చేశారు అందుకు ప్రతిగా కార్మికులు తమ శక్తిమేరను అభివృద్ధిచేసుకొని సహకరించి పనిచేయాలని కోరారు.

మొహరం పండుగ మూడురోజు పని ముగింపబడింది గనుక శెలవు మాలీ యిప్పించాలని శ్రీ జి వి బ్రహ్మంగారు విజ్ఞప్తి చేశారు.

కాపలసిందిలేదు.

అదేలే ముసలివాడేమో చెల్లయ్య! అందులోనూ, ఎంతో కష్టించి సంపాయించుకున్న డబ్బులో కొన్ని ఎకరం పొలం, ఇల్లూ పోయింది. మనో వ్యాధితో మంచం ఎక్కాడు క్రమంగా శాశ్వతంగా ఈ లోకపు నీడదరిలించుకున్నాడు. ఆ వార్త తెలిశాక, సుబ్బారావు తల్లి "పుణ్యాత్ములనంటే ఊరికే పోతుందా?" అంది. ఆమాటే దైవ భక్తుడన్న లోకం బలపరిచి, యింకా రెండు నిందలు నిజం పలికి అయాయకత్వంతో అన్యాయానికి బలైనవి చెల్లయ్యమీద వేసింది

నాగేశ్వరరావుకు పుత్రులు పుడినచ్చే ఖర్చెంబట్టింది? వాళ్ళ వంశం నాశనం అయ్యే ఖర్మ వచ్చింది? ఇద్దరు కొడుకులకు ఒక్కొక్కరికి యాభైవేలయాపాయల ఆస్తిపంచాడు హాయుకు పలభైవేలు కట్టిం యిచ్చాడు. నాగేశ్వరరావు పలభైవేలు ఊరుమీద కట్టేశాడు తిప్పుకున్నాడు.

ఆ నాశనమైపోయే ఖర్మ చెల్లయ్య కంటానికేసంప్రాప్తించింది. చెల్లయ్య దానికి చచ్చాడుకదా దైవభక్తుడు నిందించినందుకు. ఇప్పుడే కంగారు పొద్దస్తమానమూ కష్టపడి కడుపు నిండని జీవితమూ, తలదాచుకునేందుకు కొంతం అనే పూరిగుడిసె లేకుండాపోయింది.

నిజంగా తెలివైన వాడు ఇహలోకంలో ఏంకావాలో తెలుసుకున్నట్టేగ్గా, దానికి ఏది ఏవిధంగా చెయ్యాలో తెలుసుకున్నది నాగేశ్వరరావు అతడు నిజం 'స్థ్రా' అంటు కడుపూత్రం కూడ పంచేయాలేదు. దానికి తోడు దాదా గెల్చిన తరువాత ఆయనకేమీ స్వాములవారికి నందు కొబ్బరి లాంటిలా కొట్టాడు పూపమరిపోతాం, పంచదర పెరుగుపలు లోమూనా...ప్రపంచంలో అతని కంతకన్నా కావలసినదేముంది గనక.

ఎచ్చిమాసియా, ఆఫ్రికాలలో అమెరికా ప్రచారకేంద్రాలను పెల్ల పెల్లడానికి అనగా 22 కోట్ల 30 లక్షల డాలర్ల కేటాయింపులని పాకెట్‌హోర్ అమెరికా కాంగ్రెసు ముందు కోరాడు.

కాంగ్రెసును ఓడించినచోట్ల ప్రజలకు సహాయం చేయరట!

కోవెలకుంట్లలో ముఖ్యమంత్రి ప్రసంగం

కోవెలకుంట్ల, ఆగస్టు 1

ఎన్నికలలో కాంగ్రెసును నెల్పించని నియోజకవర్గాలలోని ప్రజలకు తన ప్రభుత్వం ఎలాంటి సహాయం చేయనని అలా అనిగేహుక్కుకుండ పార్టీకు లేదని ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సీలం సంజీవరెడ్డి జూలై 28వ ఇక్కడ జరిగిన బహిరంగసభలో చెప్పారు. తన ఉపన్యాసంలో కోవెలకుంట్ల ప్రజలు పనులుపుల్లని ముఖ్యమంత్రి శిష్టుడుతో సభలో గందరగోళం బయలుదేరి ఉద్రిక్త వాతావరణంలో సభముగిసింది.

తాను మూడేళ్లుగా కోవెలకుంట్ల తాలూకాలో పనులు పాడై కరువు పరిస్థితి నెల్పడినదని, ప్రభుత్వం ఈ తాలూకాను అలక్ష్యంచేస్తున్నదని అంతకుముందు ప్రసంగించిన స్థానిక శాసనసభ్యుడు శ్రీ వి. వి. సుబ్బారెడ్డి (కృ) విన్నవించి పురస్కరించినందున ముఖ్యమంత్రి ఇలా ప్రజలనైనా మీరుచూడ్డాడు.

తాలూకాలో కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు జరిగిన ఈ సభకు కాంగ్రెసు శాసన సభ్యుడు శ్రీ కుద్దూస్ సుబ్బారెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు. సభకు కార్మిక మంత్రి శ్రీ డి. సంజీవయ్య, పార్లమెంటు సభ్యుడు శ్రీ వెంకటేశంబెంకట సుబ్బయ్య, కోవెలకుంట్ల సంస్థానాధీశుడు అధ్యక్షుడు శ్రీ కె. అంకిరెడ్డి, మొదలగు ప్రముఖులు వచ్చారు.

శ్రీ సంజీవరెడ్డి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ప్రజలపుళోభివృద్ధికి ఎంతో కృషి చేస్తున్నదని ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలను ఉద్దేశించి ఇలా అన్నారు.

"ఈ సమావేశము కాంగ్రెసు ఏర్పాటుచేసిన సమావేశము గనుక కాంగ్రెసును గురించి మాట్లాడుకుందాము దేశస్వాతంత్ర్యముకై పోరాడి స్వాతంత్ర్యము సంపాదించి, దేశాభివృద్ధికై పాటుపడుచున్న కాంగ్రెసుపార్టీ నిలబెట్టిన అభ్యర్థులను ఈ తాలూకా ప్రజలు 1952లో ఓడించారు. 1955లోనూ ఓడించారు. కాంగ్రెసు చేసిన, చేస్తున్న మేలును గుర్తించలేకుండావున్నారా? మీరు ఇలా అనుట్యాలో, పకుపులో కారణము కావచ్చుమేలేదు. కాంగ్రెసు వ్యతిరేకించడం అక్కడే మీకు తెలిసినట్లుంది. మీకు ప్రభుత్వము ఏమి సహాయము చేస్తుంది? చేయకుండు మీకు అనుగుణుడు సిద్ధంలేదా? మీ యిండ్లను బంగారమగాను, మీ భార్యలను రంభలుగాను, ఎరుచేస్తాను? అడిదకు గడ్డిచేసి ఆవును పాలిస్తుంటే ఇస్తుందా? మీకు ఓట్లిచ్చిన వారికి, పనులు కాలువలనివని మరియొకరి ఇందా? మొన్న లెజిస్లేటివ్ కాన్సులకు జరిగిన ఎన్నికలలో ఇక్కడ పంచాయితీ సభ్యులలో ఒక్కరైనా కాంగ్రెసు నిలబెట్టిన అభ్యర్థికి ఓటు ఇవ్వకుండా ద్రోహం చేశారు. దేవుని దయవలన చేసు నిలబెట్టిన అయిదుగురు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు గెలిచారు. ఈ విధంగా మీరు కాంగ్రెసును నమ్మకపోయినప్పటికీ సబబుగానే." అని తన ఉపన్యాసం ముగించారు.

ముఖ్యమంత్రి ఉపన్యాసము ముగించగానే సభాధ్యక్షుడు శ్రీ వి. వి. సుబ్బారెడ్డి - రు లేచి మాట్లాడుటకు లేవగా మళ్ళీ అవకాశము యివ్వవలసినదిగా కోరారు. శ్రీ కుద్దూస్ సుబ్బారెడ్డి గారికి ఏమి చేయుటకు తోచలేదు. మంత్రి సంజీవయ్యగారు, "పదండి పోదాము" అని ముఖ్యమంత్రిని త్వరపెట్ట ప్రారంభించారు. శ్రీ వి. వి. సుబ్బారెడ్డి వేదికపై నిలుచుగానే సభికులలో కలకలం బయలు దేరింది.

ఆయన ఇలా అన్నారు.

"నేనుమాయగా నేనేచెప్పాను. నేను కాంగ్రెసు వాదినికాను, నా కిక్కడ స్థానములేదని. అయినా నాకుమాట్లాడుటకు అవకాశమిచ్చారు. అందువల్ల ప్రజల ప్రతినిధిగా ప్రజల కష్టనష్టాలను మంత్రులకు తెలుపుకున్నాను. వస్తు ఆర్థ్యంలించి మాట్లాడమని తమవారి ముఖ్యమంత్రి ప్రజలను, నన్నూ దూషించడానికి పూనుకున్నారు. నేనేమో కాంగ్రెసుకు ద్రోహము చేసినట్లు చెప్పారు కాంగ్రెసుకు ఎదురుగా మాట్లాడుటలో మీరే తెలుసుకోండి. ఈ మధ్య జెడ్పీటీసీ కార్యాలయానికు జరిగిన ఎన్నికలలో ఈ గ్రామ పంచాయితీలోని సభ్యులలో ఒక్కరు తాము నిలబెట్టిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి ఓటు చేయకుండా ద్రోహంచేశారని అన్నారు. ఈ గ్రామ పంచాయితీలోని సభ్యులలో ఒక్కరూ కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి ఓటు చేయకుండా ఎన్నికలలో వారు తమ యిష్టము వచ్చిన అభ్యర్థికి ఓటిచ్చారు. వారి యిష్టమే ద్రోహమేమంటే? కాని శ్రీ సీలం సంజీవరెడ్డిగారు కాంగ్రెసు లో పెద్దగా, ముఖ్యమంత్రిగా వున్నారు గనక ఎన్నికలలో కాంగ్రెసులో జరిగిన పిచ్చిపిచ్చి పోటీలు ఇండి పోయిన జెండి కూర్చున్న అనుచర స్వతంత్ర అభ్యర్థిని నిలిపి ఆ అభ్యర్థికి గెలుపుకై పిట్టలా కొట్టుకు ప్రచారముచేసి తానే కాంగ్రెసుకు ద్రోహము చేశారు."

ఈలోగా బాలేరు సూపరింటెండెంటు కలుగజేసుకొని కొంత సేపు మాట్లాడిగా శ్రీ వి. వి. సుబ్బారెడ్డిగారిని మాట్లాడుమని చెప్పారు.

ప్రజలు పడుచులనినప్పుడు మా పనిచెప్పి ప్రజలు ముఖ్యమంత్రిని నిలదీసి అడిగారు ప్రజలకు ముఖ్యమంత్రి క్షమాపణ చెప్పకొనవలసినదని ప్రజలు ముఖ్యమంత్రిని నిలదీసి అడిగారు ప్రజలకు ముఖ్యమంత్రి క్షమాపణ చెప్పకొనవలసినదని. ప్రజలు ముఖ్యమంత్రిని నిలదీసి అడిగారు.